

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**COME2ART: Introducing a collaborative scheme between artists & community members fostering
life skills development and resilience through creative placemaking**

Contract number: 2020-1-EL01-KA227-ADU-094692

Erasmus + project, Partnerships for Creativity

«Ένα πρόγραμμα ανάπτυξης δεξιοτήτων ζωής μέσω των τεχνών
στο πλαίσιο της δημιουργικής βελτίωσης του δημόσιου χώρου»

This publication has been produced with the financial support of the Erasmus+ Programme of the European Commission. The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the author(s), and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Ενότητα 6

Ενότητα 6: Ο κοινωνικός ρόλος του καλλιτέχνη ως ηγέτη στη συντήρηση των δημιουργικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο

Ο ρόλος του καλλιτέχνη, ακολουθώντας την εξέλιξη της σχεσιακής τέχνης, έχει γίνει κάποιος που δρα σε πλαίσιο κοινότητας, του κοινού χώρου και ακολουθώντας την προσέγγιση αυτή βλέπει τον εαυτό του ως φορέα των πρακτικών που περιλαμβάνουν πολίτες. Ο καλλιτέχνης αναλαμβάνει μ' αυτόν τον τρόπο κοινωνικό ρόλο και φροντίζει τον κοινοτικό χώρο και τη συμμετοχή όσων ζουν εκεί. Ο καλλιτέχνης γίνεται εκείνη η «ετεροτοπική» φιγούρα που είναι, ως εκ τούτου, ικανή να δημιουργήσει σημεία συνάντησης που είναι διαφορετικά από τη ρουτίνα της πόλης, οδηγώντας όσους ζουν εκεί να σχετιστούν με έναν νέο και διαφορετικό τρόπο προς τον εαυτό τους και προς τον άλλον. Στην ενότητα αυτή θα εξετάσουμε τις καλές πρακτικές των πράξεων αυτών και θα επιχειρήσουμε να παρέχουμε μία μεθοδολογία που διαιωνίζει τη διάδοση τους. Η ενότητα αυτή αποτελείται από 3 κεφάλαια.

Κεφάλαιο 6.1: Σχεσιακή τέχνη: διαφορετικές καλλιτεχνικές προσεγγίσεις προς την κοινότητα

Το κεφάλαιο αυτό εισάγει τους εκπαιδευόμενους στη δημιουργία της σχεσιακής τέχνης των τελευταίων δεκαετιών.

Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει:

- Τι είναι σχεσιακή τέχνη (όπως διατύπωσε ο Nicolas Bourriaud)
- Διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη σχεσιακή τέχνη και τις μελέτες περίπτωσης (διαφορά μεταξύ της συμμετοχικής τέχνης, σχεσιακή τέχνη και κοινού έργου τέχνης)
- Πώς μπορεί η τέχνη να είναι θεραπευτική;

Κεφάλαιο 6.2: Πρακτική προσομίωση

Το κεφάλαιο αυτό εισάγει τους εκπαιδευόμενους να εξασκηθούν με τον σχεδιασμό ενός υποθετικού καλλιτεχνικού εργαστηρίου προσφέροντας τη μέθοδο για ένα project.

Το κεφάλαιο περιλαμβάνει:

- Εισαγωγή στο έργο (ορισμός του κοινού στο οποίο απευθύνεται το εργαστήριο, αναγνώριση των αναγκών, ορισμός των στόχων που είναι να επιτευχθούν, ορισμός του χώρου για δράση και το περιβάλλον.
- Προσομοίωση ομαδικής εργασίας
- Διαμοιρασμός ομιλίας και τελική περίληψη

Οι κύριοι μαθησιακοί στόχοι της Ενότητας αυτής είναι:

- Να διακρίνουν τις καλλιτεχνικές λειτουργίες που μπορούν να εκτελεστούν σε σχέση με το κοινό
- Να καταδείξουν τον ρόλο του καλλιτέχνη ως ηγέτη σε μία κοινότητα
- Να πληρούν την εκπαιδευτική μεθοδολογία της μάθησης μέσω της πράξης
- Να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν ασκήσεις καλλιτεχνικής ηγεσίας σε διαφορετικά πλαίσια.

Αξιολόγηση

Το επίπεδο επίτευξης των μαθησιακών στόχων θα αξιολογηθεί μέσα από:

- Ερωτηματολόγιο (στην αρχή και στο τέλος)
- Αξιολόγηση της ομάδας έπειτα από την προσομοίωση

Κεφάλαιο 6.1

Σχεσιακή Τέχνη: Διαφορετικές καλλιτεχνικές προσεγγίσεις στην κοινότητα

Εισαγωγή

Αυτή η ενότητα εισάγει τους μαθητές στην έννοια της σχεσιακής τέχνης των τελευταίων δεκαετιών, όπως υποστήριξε ο Nicolas Bourriaud. Παρουσιάζει τις διάφορες, μεταξύ των πολλαπλών, προσεγγίσεων που θα μπορούσε να έχει ο καλλιτέχνης απέναντι στην κοινότητα. Επισημαίνει τους στόχους που πρέπει να επιτύχει ο καλλιτέχνης για να γίνει θεραπευτικός προς τους ωφελούμενους.

Λέξεις κλειδιά: Σχεσιακή τέχνη, Πολλαπλές προσεγγίσεις απέναντι στην κοινότητα, Ρόλος του καλλιτέχνη σε σχέση με έναν ωφελούμενο

Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίσουν πότε και πώς αναπτύχθηκε μια σχεσιακή τέχνη
- Διακρίνουν τις καλλιτεχνικές πράξεις που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε σχέση με το κοινό
- Αναγνωρίσουν τους στόχους που πρέπει να επιτύχει ο καλλιτέχνης για να γίνει ηγέτης μέσω των δημιουργικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο.
- Κατανοήσουν τη δική τους κατάλληλη στάση προς την κοινότητα

Ο κοινωνικός ρόλος του καλλιτέχνη ως ηγέτη στη διατήρηση δημιουργικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο

Σε αυτή την ενότητα θα αναφερθούμε στον ρόλο του καλλιτέχνη και, συγκεκριμένα, πώς ο τρόπος του να δημιουργήσει τέχνη, μπορεί να επηρεάσει την κοινότητα.

Στο θεωρητικό μέρος, θα σας παρουσιάσουμε τρεις διαφορετικές προσεγγίσεις που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο καλλιτέχνης για να δημιουργήσει μία σύνδεση με το κοινό.

Το πρώτο παράδειγμα είναι η σχεσιακή τέχνη:

1. Σχεσιακή αισθητική – Nicolas Bourriaud

2. Félix Gonzàles-Torres: σαν ένα παράδειγμα σχεσιακής αισθητικής

Ο Franco Vaccari δουλεύει με διαφορετικό τρόπο με το κοινό, με τον δικό του τρόπο να δημιουργεί συμμετοχική τέχνη. Ο καλλιτέχνης βάζει ενεργά το κοινό να συμμετέχει στη διαδικασία της δημιουργίας έργου τέχνης και το κοινό, ακολουθώντας τις οδηγίες του καλλιτέχνη, γίνεται ο κύριος χαρακτήρας στη διαδικασία της δημιουργίας.

3. Franco Vaccari – συμμετοχική τέχνη

Η τρίτη μεθοδολογία έχει να κάνει με τη δημιουργία έργων τέχνης που αποτελούνται από τη δημιουργία ενός έργου τέχνης με τη συμμετοχή ανθρώπων, ως κοινότητα, με σκοπό να δημιουργηθεί ένα έργο από κοινού.

Σε αντίθεση με τα δύο προηγούμενα παραδείγματα, αυτός ο τρόπος προσέγγισης επιτρέπει στους ανθρώπους να συμμετέχουν με ενεργό τρόπο, φέρνοντας κατά τη στιγμή της δημιουργίας τα συναισθήματά τους, τις αισθήσεις τους και την προσωπική τους ιστορία και μοιραζόμενοι όλο αυτό το περιεχόμενο.

Ένας άνθρωπος αλληλεπιδρά με άλλους και όλοι αλληλεπιδρούν με την ομάδα βάζοντας όλες τις μεμονωμένες δημιουργίες σε ένα είδος επικοινωνιακής σχέσης και, συνεπώς, ταυτόχρονα επηρεάζονται από άλλους.

Στο τέλος, το έργο τέχνης έχει το νόημά του μόνο με την ένωση των μεμονωμένων μερών της τέχνης που έγινε από μεμονωμένους συμμετέχοντες, μετατρέπόμενο σε απτή απόδειξη της κοινοτικής εμπειρίας.

4. Opera Condivisa (κοινό έργο τέχνης)

5. “Legarsi alla Montagna” (προσκόλληση στο βουνό) της Maria Lai: σαν ένα παράδειγμα έργου που έγινε από την κοινότητα

Κάνοντας λόγο για τη συμμετοχή της κοινότητας, το κοινό έργο τέχνης αναπαριστά έναν άλλο τρόπο επικοινωνίας, διαφορετικό από τη σχεσιακή αισθητική και τη συμμετοχική τέχνη καθώς αποτελείται από παράλληλα και συμφωνημένη εργασία σε έναν χώρο που πρέπει να είναι διαφορετικός από το καθημερινό περιβάλλον: έναν ετεροτοπικό χώρο.

Ο δικαιούχος εμπλέκεται στη διαδικασία από τον καλλιτέχνη με σωστό τρόπο, με συνείδηση. Γι' αυτό, ο καλλιτέχνης πρέπει να προχωρά στις σωστές επιλογές ώστε να φτάσει επιδέξια στην τελική δημιουργία του έργου τέχνης.

Σ' αυτή την κατάσταση, ο καλλιτέχνης μετατρέπεται σε ετεροτοπικό καλλιτέχνη.

Ο στόχος μας είναι να σας δώσουμε όλους τους όρους και τις προϋποθέσεις ώστε να επιτραπεί ο σχεδιασμός και η σωστή ανάπτυξη αυτού του είδους της διαδικασίας

1. Σχεσιακή αισθητική – Nicolas Bourriaud

Ο Γάλλος καλλιτεχνικός επιμελητής Nicolas Bourriaud δημοσίευσε ένα βιβλίο με τίτλο Σχεσιακή Αισθητική το 1998 το οποίο παρουσίαζε μία θεωρία για τη στροφή του καλλιτέχνη προς τη συμμετοχή, την εμπειρία και την ολότητα των

ανθρώπινων σχέσεων.

Έδωσε τον ορισμό του όρου ως εξής:

Ένα σύνολο καλλιτεχνικών πρακτικών που παίρνουν ως θεωρητικό και πρακτικό σημείο άφιξης την ολότητα των ανθρώπινων σχέσεων και το κοινωνικό τους πλαίσιο, αντί για έναν ανεξάρτητο και ιδιωτικό χώρο.

Είδε τους καλλιτέχνες ως συντονιστές αντί για δημιουργούς και θεώρησε την τέχνη ως πληροφορία που ανταλλάχθηκε μεταξύ του καλλιτέχνη και των θεατών. Ο καλλιτέχνης, υπό την έννοια αυτή, δίνει στο κοινό πρόσβαση στην ισχύ και τα μέσα για να αλλάξουν την οπτική τους. Ο καλλιτέχνης μπορεί να ιδωθεί ως καταλύτης στη σχεσιακή τέχνη, αντί να βρίσκεται στο επίκεντρο.

Από πού πηγάζει η τρέχουσα εμμονή μας για αυτή τη διάδραση; Μετά από την καταναλωτική κοινωνία και την εποχή της επικοινωνίας, η τέχνη συνεχίζει να συμβάλλει στην ανάδυση μιας έλλογης κοινωνίας; Ο Nicolas Bourriaud προσπαθεί να ανανεώσει την προσέγγισή μας ως προς τη σύγχρονη τέχνη ερχόμενος όσο πιο κοντά γίνεται στα έργα των καλλιτεχνών και αποκαλύπτοντας τις αρχές που δομούν τη σκέψη τους: μία αισθητική μεταξύ των ανθρώπων, μεταξύ των συναντήσεων, της εγγύτητας και της αντίστασης στην κοινωνική διαμόρφωση.

Ο σκοπός της Σχεσιακής Αισθητικής είναι να δημιουργήσει εργαλεία που μας δίνουν τη δυνατότητα να κατανοήσουμε την εξέλιξη της σύγχρονης τέχνης. Ορισμένοι καλλιτέχνες που αναλύθηκαν από αυτή την άποψη είναι οι Felix Gonzalez-Torres, Louis Althusser, Rirkrit Tiravanija και Félix Guattari.

Εμβαθύνοντας:

<https://somethingcurated.com/2018/02/14/a-guide-to-relational-aesthetics/>

<https://www.youtube.com/watch?v=uunzjLbSX4>

<https://www.youtube.com/watch?v=4cqyg7Oder0&t=686s>

2. Félix Gonzàles-Torres: σαν ένα παράδειγμα Σχεσιακής Αισθητικής

Ο Félix Gonzàlez-Torres γεννήθηκε στην Κούβα το 1957. Όλη η καλλιτεχνική παραγωγή του αποτελεί ένα εκτενές αυτοβιογραφικό project το οποίο ήθελε να μοιραστεί με το κοινό. Ο Gonzàlez-Torres ασχολείται πολύ συχνά με βαθυστόχαστα θέματα όπως η κοινωνική αδικία, η οικονομική ανισότητα, η ομοφοβία, η αρρώστια και ο θάνατος. Διαχειρίζεται τα θέματα αυτά με λεπτότητα και ομορφιά που είναι και οπτικά και ηθικά πλούσια. Τα έργα του δεν επιτίθενται ούτε στο μάτι ούτε στις αισθήσεις. Όλα υπονοούνται, είναι διακριτικά και ρευστά. Η τέχνη του βασίζεται στη δύναμη της απλής ανάκλησης που μεταμορφώνει τα καθημερινά αντικείμενα σε όργανα ποίησης και με βάση τη δύναμη της συμμετοχής, γιατί χωρίς το κοινό, το έργο δεν έχει το ίδιο νόημα.

Το έργο του δεν αναπαριστά μόνο την αρρώστια και την εξάντληση που επιφέρει στο σώμα, αλλά αντιπροσωπεύει την αγάπη μεταξύ του ανθρώπου που υποφέρει από την αρρώστια και τον άνθρωπο που είναι εκεί για να τους στηρίξει και να υποφέρει μαζί τους. Πρόκειται πάντα για τη σύνδεση μεταξύ ανθρώπων, των αισθήσεων και των συναισθημάτων τους.

Σε πολλά από τα έργα του, χρησιμοποιεί γλυκά ως αναπαράσταση της αγάπης: αν σκεφτείς να δώσεις γλυκά σε έναν αγαπημένο για την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου, σοκολατάκια σε ένα κουτί με λουλούδια για τη γιορτή της μητέρας, τα γλυκά ανέκαθεν συνδέονταν τρυφερότητα και την αγάπη. Ενώ τα γλυκά τρώγονται, ενώ το σώμα αρχίζει να εξαφανίζεται, η αγάπη παραμένει. Ο Félix Gonzàlez-Torres εμπλέκει το κοινό με την προσωπική αίσθηση της αγάπης και τους προσκαλεί να το απολαύσουν.

Εμπλέκει το κοινό προκαλώντας, σε όσους καταναλώνουν τα γλυκά, μία μνήμη, μία αίσθηση, ένα συναίσθημα που δείχνει ότι την αγάπη τη νιώθει ο καλλιτέχνης.

Εμβαθύνοντας:

<https://www.felixgonzalez-torresfoundation.org/works/c/candy-works>

<https://www.youtube.com/watch?v=37bSb-aQ4BM>

3. Franco Vaccari – Σχεσιακή τέχνη

Από την αρχή της καλλιτεχνικής του καριέρας, στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1960, ο Franco Vaccari εστίασε την έρευνά του σε τρία βασικά θέματα: τη διάλυση του νεωτερίστικου αισθητικού αντικειμένου, τη χρήση της φωτογραφίας, των ταινιών και βίντεο με στόχο να κάνουν τον θεατή μέρος της διαδικασίας συμμετοχής και κριτικής των μέσων. Η έμφαση στις χωρικές, φυσικές και χρονικές καταστάσεις της αντίληψης με ιδιαίτερη αναφορά στον δημόσιο αστικό χώρο.

Τα στοιχεία αυτά τοποθετούν την καλλιτεχνική παραγωγή του Vaccari εντός μίας ορισμένης περιοχής της Ενωσιολογικής τέχνης που χαρακτηρίζεται από την ανάδυση των πρακτικών βασισμένη στην άμεση συμμετοχή του κοινού/θεατή για τη δημιουργία συχνά εφήμερων και προσωρινών έργων. Ο καλλιτέχνης δεν λειτουργεί πλέον ως πρωτότυπος και αυτόνομος καλλιτέχνης, αλλά πυροδοτεί ένα γεγονός του οποίου τα αποτελέσματα δεν ελέγχει. Συνεπώς, το έργο δημιουργείται «σε πραγματικό χρόνο». Αναπτύσσεται σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο το αντιλαμβάνεται ο θεατής και αντιδρά σε αυτό, συμβάλλοντας σε μεγάλο βαθμό στη διαμόρφωση του νοήματός του.

«Παρουσίαση σε πραγματικό χρόνο νούμερο 4»

«Η διαφορά μεταξύ των εκδηλώσεων, των παραστάσεων και των εκθέσεων σε

πραγματικό χρόνο είναι μία διαφορά στη δομή. Ενώ, μάλιστα, η πρώτη αναπτύσσεται γραμμικά και σε διάφορες φάσεις υπακούει με ακρίβεια σε προκαθορισμένα προγράμματα, οι εκθέσεις σε πραγματικό χρόνο έχουν ως χαρακτηριστικό στοιχείο τη δυνατότητα αναδρομικής αντίδρασης, δηλαδή, της ανατροφοδότησης» (Franco Vaccari, 1978).

Επομένως, το περιβάλλον δεν είναι «ο χώρος της έκθεσης» ούτε «της πράξης». Αντίθετα, είναι ο «χώρος της σχέσης». Το έργο δεν είναι ένα «δεδομένο που σχεδιάστηκε από τον καλλιτέχνη». Αντιθέτως, είναι «μία διαδικασία που πυροδοτείται από τον καλλιτέχνη».

Η έκθεση σε πραγματικό χρόνο, γνωστή και ως «άφησε ένα φωτογραφικό ίχνος στο πέρασμά σου», έβαλε ένα απλό περίπτερο για φωτογραφίες στη γκαλερί με μία πινακίδα που ζητούσε από τους επισκέπτες να προσθέσουν μία φωτογραφία στον τοίχο. Ήταν και παραμένει ένα ιδανικό εννοιολογικό έργο και ένα έμβλημα του ενδιαφέροντος που έχει ο καλλιτέχνης να προκαλέσει ένα γεγονός χωρίς να ελέγχει ή να αποκαλύπτει τα αποτελέσματά του. Οι άνθρωποι είναι ελεύθεροι να αφήσουν τα ίχνη τους όπως θέλουν, με τον δικό τους τρόπο χωρίς περιορισμούς.

«[...] παρουσίασε έναν θάλαμο για φωτογραφίες (σαν αυτούς τους φωτογραφικούς θαλάμους που βρίσκεις στις μεγάλες πόλεις) και μία πινακίδα σε τέσσερις γλώσσες που προέτρεπε τους επισκέπτες να αφήσουν το φωτογραφικό τους ίχνος στο πέρασμά τους. Εγώ μόλις και μετά βίας ξεκίνησα τη διαδικασία βγάζοντας την πρώτη σειρά φωτογραφιών την ημέρα που άνοιξε και έκτοτε δεν έκανα καμία παρέμβαση. Με το τέλος της έκθεσης, οι φωτογραφίες που μαζεύτηκαν ήταν περισσότερες από 6.000».

Franco Vaccari, 2007

Εμβαθύνοντας:

<https://www.youtube.com/watch?v=xVpoTG1xg4k>

<https://www.youtube.com/watch?v=KS4yutgnYpl&t=469s>

4. Opera Condivisa (κοινό έργο τέχνης)

Η κυριολεκτική μετάφραση του αντικειμένου αυτού είναι «κοινό έργο τέχνης», ωστόσο ο ορισμός αυτός δεν αντιπροσωπεύει πλήρως το βαθύ νόημα της παρούσας διαδικασίας δημιουργίας. Ενώ δημιουργούσαν το παρόν έργο τέχνης, όλοι είναι δημιουργοί ενός μεμονωμένου μέρους τέχνης στην ολοκληρωμένη του μορφή.

Το έργο τέχνης έχει σημαντική αξία μόνο αν όλα τα μέρη είναι μαζί και ενωμένα.

Η μεθοδολογία αυτή αναπτύχθηκε και έγινε πράξη από την “Terapeutica Artistica” (η κατά λέξη μετάφραση είναι θεραπευτική τέχνη, ωστόσο το νόημα είναι λίγο διαφορετικό): πρόκειται για ένα ακαδημαϊκό μάθημα που γίνεται στην Brera (Μιλάνο) στην Ιταλία.

Στη βάση αυτού του μαθήματος υπάρχει μία σκέψη: αυτό που μπορεί να επιφέρει η καλλιτεχνική εμπειρία στη ζωή των ανθρώπων είναι μία φαινομενολογική έρευνα που επικεντρώνεται σε όσα βρίσκονται από κάτω, στο ποιος είναι ο ωφέλιμος αντίκτυπος της δημιουργίας τέχνης για ένα μεμονωμένο άτομο ή για το άτομο που εμπλέκεται στη διαδικασία της δημιουργίας. Η “Terapeutica Artistica” είναι η πρακτική μίας τέχνης με θεραπευτική δύναμη, ικανή να αποκαθιστά, να αναζωογονεί, με τον οποίο τρόπο είναι δυνατό να φροντίζουμε τον εαυτό μας με δημιουργικό, βαθύ και μοναδικό τρόπο.

<https://therapeuticartistica.it/>

Παραδείγματα της Opera Condivisa:

- Με παιδιά - <https://www.youtube.com/watch?v=yIK1onJv4QY&t=207s>
- Ενήλικες δικαιούχοι - <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=xD6jdhKJwxA>
- Άτομα με αναπηρίες <https://www.youtube.com/watch?v=05sQXdDRc5s>
- Μία έκθεση <https://terapeuticartistica.it/giardini-segreti-dedicato-a-laura-tonani/>

Στην Opera Condivisa μπορείς να προσέξεις ξεκάθαρα τα χαρακτηριστικά του κάθε συμμετέχοντα και το στυλ του ενώ δημιουργεί κάτι. Σ' αυτή τη διαδικασία, ο καλλιτέχνης είναι ο συμπρωταγωνιστής και, αν θέλει, μπορεί να λάβει μέρος σε μία καλλιτεχνική συνεδρία.

Η διαδικασία της δημιουργίας βασίζεται στον βαθύ διαμοιρασμό κάθε αίσθησης και ιδέας χωρίς να διώχνει τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων καθώς ο καθένας διατηρεί τη δική του ιδιαιτερότητα.

5. “Legarsi alla Montagna” (Προσκόλληση στο βουνό) της Maria Lai: σαν ένα παράδειγμα έργου που φτιάχνεται από την κοινότητα

Η Maria Lai ήταν μία Ιταλίδα καλλιτέχνης γνωστή για τα πολυμεσικά έργα τέχνης της που εξερευνούν τις παραδοσιακές καλλιτεχνικές κατασκευές και τα έθιμα του νησιού της, της Σαρδηνίας. Η πρακτική της συνδύαζε το πλέξιμο, το κέντημα, τη συγγραφή και τη ζωγραφική και χρησιμοποιούσε υλικά από τον τόπο της, όπως υφάσματα, κλωστές και βιβλία.

Τα κινήματα Art Informel και Arte Povera επηρέασαν βαθύτατα την καλλιτεχνική ανάπτυξη της Lai.

“Legarsi alla Montagna” (Προσκόλληση στο βουνό)

Το “Legarsi alla Montagna” ήταν μία εκδήλωση που ξεκίνησε στις 8 Σεπτεμβρίου του 1981. Η συλλογική δράση θα διαρκούσε τρεις ημέρες και θα περιλάμβανε σχεδόν και τους 1000 κατοίκους της πόλης και θα χρειαζόταν σχεδόν 17 μίλια γαλάζιας, τζιν κορδέλας. Η κορδέλα στόλισε μικρούς δρόμους, την κρέμασαν ανάμεσα σε μπαλκόνια και σε καμπαναριά εκκλησιών και τέλος έφτασε και στο όρος Gedili, που κοιτάζει αφ’ υψηλού την απομακρυσμένη, πετρώδη πόλη. Η εκδήλωση συνδύασε στοιχεία land art, παραστάσεων και έργων τέχνης. Η κορδέλα, όμως, έδινε και ένα συμβολικό και σωματικό μήνυμα ότι ερχόμαστε μαζί σε ένα μέρος όπου οι οικογένειες μαλώνουν και ακόμη και η βία αγγίζει γενιές και γενιές.

Για να δείτε την πλήρη συλλογική δράση:

<https://www.youtube.com/watch?v=0rVoN64Fz-o>

Εμβαθύνοντας:

<https://www.youtube.com/watch?v=UY8INLwBivU&t=22s>

Κεφάλαιο 6.2: Εργαστήριο ως προς τη προτεινόμενη μεθοδολογία

Εισαγωγή

Το κεφάλαιο αυτό εισάγει τους εκπαιδευόμενους να εκπαιδευτούν στον σχεδιασμό ενός υποθετικού καλλιτεχνικού εργαστηρίου παρέχοντας τη μέθοδο ενός project. Αρχικά, θα μοιραστούμε με τους συμμετέχοντες ένα εγχειρίδιο για τη μέθοδο του project. Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε μία εργασία με τα ακόλουθα σημεία: ορισμός του κοινού στο οποίο στοχεύει το εργαστήριο, εντοπισμός των αναγκών, εντοπισμός των προς επίτευξη στόχων, εντοπισμός του χώρου για δράση και του σκηνικού. Οι καλλιτέχνες θα χωριστούν σε ομάδες εργασίας στις οποίες θα πρέπει να σχεδιάσουν μία προσομοίωση για ένα υποθετικό εργαστήριο. Οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν ένα κοινό ψηφιακό έγγραφο που θα σέβεται τα σημεία του εγχειριδίου. Το έγγραφο αυτό θα είναι το εργαλείο για να έρθει κάποιος αντιμέτωπος στον τελικό διαμοιρασμό. Πράγματι, κάθε ομάδα θα πρέπει να προχωρήσει σε μία σύντομη παρουσίαση την οποία άλλοι θα σχολιάσουν.

Λέξεις -κλειδιά: μέθοδος του project, ομάδες εργασίας, μάθηση μέσω της πράξης, διαμοιρασμός λόγου

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Με την ολοκλήρωση του παρόντος κεφαλαίου, οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούν να:

- Πειραματιστούν με μία μεθοδολογία που επιτρέπει στον καλλιτέχνη να οργανώσει δημιουργικές δραστηριότητες για την κοινότητα
- Εξελίξει τις δεξιότητες ομαδικής εργασίας
- Οργανώσει ένα project

- Εξηγήσει ένα προσωπικό project
- Συγκρίνει ιδέες
- Επικοινωνία και συνεργασία με ψηφιακές τεχνολογίες
- Ακούει τους άλλους καλλιτέχνες στην ομάδα εργασίας με σεβασμό
- Μοιράζεται ιδέες και κίνητρο με την ομάδα

WORKSHOP

Σύμφωνα με τις γνώσεις που αποκτήθηκαν, οι συμμετέχοντες, θα κληθούν να σχεδιάσουν ένα έργο σύμφωνα με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά και οδηγίες:

- 1.Χωρισμός σε ομάδες
- 2.Δημιουργήστε ένα έργο
- 3.Σκοπός του έργου:

Συμμετοχή μιας κοινότητας σχεδόν 20 ατόμων (ηλικίας 18-40) και η σχέση της με το χώρο

4. Χρονοδιάγραμμα που πρέπει να ακολουθηθεί για το έργο:

- Ωφελούμενοι
 - Χαρακτηριστικά
 - Ανάγκες

(Εάν οι χρήστες έχουν σωματική ή ψυχική παθολογία, εξηγήστε τις δυσκολίες ή τις αναπηρίες τους. Εάν οι χρήστες ζουν σε μια περιθωριοποιημένη πραγματικότητα, περιγράψτε την εν λόγω κατάσταση και τα προβλήματα που σχετίζονται με τον κοινωνικό αποκλεισμό).

- Ικανότητα εργασίας σε ομάδες
- Μέρος

- Περιγραφή του τόπου όπου πραγματοποιείται το έργο
- Συμβουλές για τη μετατροπή ενός κοινού χώρου σε ετεροτοπικό χώρο
- Τοπίο
- Πρόγραμμα
- Υλικά
 - Χαρακτηριστικά
 - Επεξήγηση της επιλογής των υλικών (όχι περιγραφή των χαρακτηριστικών τους, αλλά αναφορά στις λανθάνουσες έννοιές τους) και τα αποτελέσματά τους
- Στόχοι
 - Σχετικά με τους ανθρώπους
 - Σχετικά με τη δυναμική της κοινωνίας
 - Σχετικά με το μέρος
 - Σχετικά με το έργο τέχνης
- Βιωσιμότητα του έργου
 - Περιβαλλοντική
 - Δυνατότητα συνέχισης του έργου ανεξάρτητα, στο μέλλον, χάρη στη συμμετοχή των χρηστών / της εταιρείας / όσων έχουν εργαστεί / των εθελοντών και χάρη σε άλλους εταίρους που υποστηρίζουν το εν λόγω έργο

5.Σύντομη περιγραφή του εργαστηρίου

6.Ανατροφοδότηση και συζήτηση για το αντικείμενο του εργαστηρίου, τους στόχους που επιτεύχθηκαν και την έκφραση αισθημάτων και συναισθημάτων

